

SESTANEK
KURATORIJA
KOŠIČEVEGA
SKLADA

str. 2

SLOVENIJA (1)

str. 6

Porabje

ČASOPIS ZVEZE SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 20. maja 1993 • Leto III, št. 10

DOSTOJANSTVO ZA VSAKOGAR

V novembru leta 1991 se je v Budimpešti sestal Svet delegatov Mednarodnega gibanja rdečega križa in Rdečega polmeseca ter takrat ponovno podprl skrb in obvezo Gibanja za človekove pravice, ko je potrdil triletno kampanijo za mednarodni teden Rdečega križa in Rdečega polmeseca pod geslom "Dostojanstvo za vsakogar". Pod tem geslom letošnjega tedna Rdečega križa (od 8. do 15. maja) je potekalo veliko število aktivnosti, kajti na žalost v svetu še danes ne vidimo konca trpljenja, saj je veliko ljudi izgubilo svoje dostojanstvo, samospoštovanje in človekove pravice.

Na Gornjem Seniku v Porabju je bilo v nedeljo, 9. maja, srečanje predstavnikov organizacij Rdečega križa štirih sosednjih dežel oziroma držav: Madžarske, Hrvaške, Avstrije in Slovenije. Slovesnost se je pričela ob 9.30 uri z mašo v cerkvi sv. Ivana, ki se je končala z lepo pomladansko Marijino pesmijo v slovenskem jeziku: Spet kliče nas venčani maj... Z nastopom mažoret iz Monoštra se je po končani službi božji pričelo srečanje na športnem igrišču, ko je predsednik županijske organizacije Rdečega križa iz Sombotela, gospod Birosz Béla, zaslužnim aktivistom Rdečega križa podelil prilžnostna odli-

kovanja. V slavnostnem nagovoru je med ostalim poudaril: "...Mi, ki živimo blizu meja, vemo, da meja ne ločujejo, ampak povezujejo narode, s tem pa pomagajo pri mednarodnih aktivnostih Rdečega križa. Ni slučajno, da praznujemo danes ob svetovnem dnevu Rdečega križa prav tukaj, na stičišču treh meja. Zamisel Rdečega križa se je namreč rodila v vojni, organizacija je velikokrat dokazala svojo vitalnost. Tudi dogodki bližnje preteklosti nam dokazujejo, da se v katastrofah rojeva človeška solidarnost in želja, da bi pomagali drug drugemu. Tu mislim na posebne krvodajalske akcije, na ponujeno pomoč begun-

cem. Vsega spoštovanja so vredni tisti, ki so kot pomoč ponudili svoj najdražji zaklad, človeško kri. Žalostna je resnica, da je na Madžarskem trenutno približno 700 tisoč ljudi brez dela, narašča tudi število ljudi, živečih pod življenjskim minimumom. Rdeči križ sicer lahko pomaga tem ljudem z različnimi akcijami, toda to ni nobena rešitev. Potrebno je storiti nekaj več. Potrebni so zakoni in ukrepi, ki bi nam pomagali iz težke situacije..."

Z igrišča šole so se udeleženci srečanja ter številni občani podali preko mostička Turškega potoka do bližnjih razvalin razpadle domačije, kjer je bil predviden prikaz vaje enot

civilne zaščite. Zamišljena je bila akcija reševanja iz stavbe, ki jo je razdejala eksplozija nevarnega plina. Tako je na prizorišče eksplozije prihitela izvidniška ekipa civilne zaščite, ki je zavarovala kraj eksplozije ter ugotovila, da plini niso več nevarni za prihod ostalih reševalcev. Tehnična ekipa je ob pomoči bagerja odstranila precej nakopičenega materiala ter omogočila zasilni vhod v kletne prostore ekipi prve pomoči. Ta je iz ruševin rešila štiri ranjence. S prihodom zdravnika in reševalnega vozila, ki je odpeljalo težkega ranjenca, se je vaja civilne zaščite ob prisotnosti številnega občinstva zaključila.

Na okrogli mizi so govorili o problematiki v zvezi z begunci iz nekdanjih republik (Hrvaške ter Bosne in Hercegovine) nekdanje Jugoslavije, ki jim od 10. avgusta lani v državi Sloveniji več ne podeljujejo statusa začasnega begunca, saj je število beguncev že doseglo številko 70 tisoč in več, zato jih Slovenija ne more sprejeti ter dostojno poskrbeti zanje. So se pa predstavniki Rdečega križa Slovenije in občine M. Sobota ob tem zahvalili aktivistom Rdečega križa v Avstriji in Madžarski ter državljanom teh držav za vso poslano humanitarno pomoč, ki je bila namenjena beguncem. Udeleženci razgovora okrogle mize (RK Madžarske, Avstrije in Slovenije) so izmenjali še izkušnje s področja krvodajalstva ter s področja organiziranja tečajev in izpitov iz prve pomoči za bodoče voznike motornih vozil, da bi smrtnost in trajna invalidnost poškodovancev v prometnih nesrečah bila čim manjša.

Po razdelitvi spominskih diplom je bilo pozno popoldne srečanje na Gornjem Seniku ob letošnjem mednarodnem tednu Rdečega križa končano z željo, da se na podobnem srečanju aktivisti Rdečega križa štirih sosednjih dežel spet kmalu snidejo.

Filip Matko

SESTANEK KURATORIJA KOŠIČEVEGA SKLADA

V MEDIJIH SLOVENCEM PRIBLIŽATI PORABJE

V Števanovcih so se zbrali člani kuratorija Košičevega sklada in se dogovorili za program dela v tem letu. Na prvo mesto so postavili štipendiranje osnovnošolcev in srednješolcev. Sprva so nameravali podeliti štipendije posameznikom, nato pa so se odločili, da štipendije na nek način

čas. Simpozij bodo v Števanovcih pripravili jeseni, nanj pa bodo povabili ugledne slovenske in madžarske strokovnjake. "Predstavili bomo Košiča kot duhovnika v prvi polovici devetnajstega stoletja, njegovo pot na Gornji Senik, njegovo delo v tem kraju. Se pravi zgodovinsko

željo, bo zanj tudi obred v slovenskem jeziku, denimo ob krstu ali poroki. Glede verouka v slovenskem jeziku pa se bodo pogovarjali s števanovskim župnikom Štefanom Tóthom in ga prosili, naj prevzame to nalogo.

Košičev sklad, ustanovljen letos na Gornjem Seniku na pobudo Slovenskega društva iz Budimpešte, se nedvomno loteva pomembnih in hvalevrednih nalog med porabskimi Slovenci. Zelo dobro bi bilo, če bi svoje aktivnosti povezoval z Zvezo Slovencev v Monoštru. Kajti zdaj - rečeno sicer namerno zelo grobo - izgleda tako, da je Zveza Slovencev eno, Košičev sklad drugo in Vendska zveza tretje. Nikakor ni narobe, da je bil Košičev sklad ustanovljen, niti to, da se loteva pomembnih nalog med manjšino, narobe pa je - pa naj reče kdor kar hoče - da se tako skromne intelektualne moči tako male manjšine drobijo, namesto da bi se povezovale in se družno lotevale perečih problemov in dela. Zmanjkalo ga ne bi - dela namreč - ne Zvezi Slovencev in ne Košičevemu skladu, medtem ko so razbijaški in raznarodovalni cilji Vendske zveze preočiti, da bi jo pridruževali prvima dvema.

Zato še tako dobronamerni opazovalec (ki si "domišlja", da razmere pozna) porabskega narodnostnega življenja ob drobljenju ustvarjalnih moči ne more imeti dobrega občutka, pa naj si še tako prizadeva. Kajti, če bi se znali povezovati, tedaj nekaterih zadev ne bi bilo potrebno "na novo odkrivati", marveč delati v duhu, da je Amerika že "odkrita", tja lahko samo potujemo (ali ne potujemo).

eR

dobijo vsi slovenski učenci in dijaki monoštrske gimnazije oziroma srednjih in strokovnih šol. In sicer bodo pripravili ekskurzije v Slovenijo, ter mladim na prijeten, vsebinsko zanimiv in tehten način predstavili matično državo, ki jo le-ti slabo poznajo.

Nasploh je, po besedah predsednika Košičevega sklada Janeza Lombergarja, medsebojno nepoznavanje velik, če že ne največji problem. Da bi to blokado informacij nekako zlomili, si bo zlasti prizadevala slovenska televizija, ki bo objavljala izvirne prispevke iz življenja Slovencev na Madžarskem in prispevke, ki jih za madžarsko televizijo pripravljajo v sombotelskem regionalnem studiu. Gre zlasti za oddajo Slovenski utrinki, ki si jo bodo lahko ogledali Slovenci enako kot oddajo Dober dan, Koroška! in oddaje o Slovincih v Italiji.

Naslednja nadvse pomembna naloga, za katero so se dogovorili člani kuratorija, je organizacija simpozija Košič in njegov

ozadje, predstavili bi njegovo pisno delo, torej delo iz etnologije, iz etnografije; ocenili bi ga torej kot etnologa in etnografa, prvega, ki je opisoval navade, šege in življenje v Porabju. Predstavili bi ga tudi jezikoslovno. Skušali mu bomo dati prostor, ki mu v slovenskem prostoru gre..." pravi dr. Zinka Zorko, ki so ji zaupali strokovno plat organizacije simpozija o Košiču.

Sekretarka Sklada Marija Bajzek pa je posredovala odgovor sombotelskega škofa dr. Istvána Konkolya, ki je pisno sporočil, da si bo prizadeval za slovensko bogoslužje v Porabju. Od jeseni bo imelo Porabje svojega študenta na ljubljanski Teološki fakulteti, kar pomeni, da bi čez pet, šest let dobili svojega slovenskega duhovnika. Do tedaj pa bo omogočeno, tako Marija Bajzek, da bo na Gornjem Seniku vsako nedeljo slovenska maša, daroval jo bo duhovnik iz Slovenije. Kdor bo izrazil

MEDDRŽAVNI ODNOSI SO VSE BOGATEJŠI

Pravzaprav si vsak v življenju želi imeti čim boljšega sosedu. Dobri sosedje so naša potreba in varnost, so nam spodbude in pomoč v težavah. Po demokratičnih spremembah v obeh sosednjih državah - Sloveniji in Madžarski - postaja dokaz novega demokratičnega duha v obeh državah

Trije župani - sosednjih občin.

Foto: J. Graj

potrditev nove evropske naravnosti tudi izboljšanje meddržavnih odnosov med obema sosedoma. Za takšno trditev imamo vsak dan več dokazov.

Potrditev tega na simbolični ravni je tudi začetek uradnega označevanja meje med Slovenijo in Madžarsko. Tako so pred dnevi predstavniki Avstrije, Madžarske in Slovenije na tromeji v Martinju začeli zamenjevati in obnavljati mejne kamne in druge oznake. Spornih vprašanj v zvezi z določitvijo meje tako madžarska kot slovenska stran nimata, zato bo meja ostala takšna kot je bila v času nekdanje Jugoslavije - torej dobrih 102 kilometra dolga, z 2.000 mejnimi kamni in drugimi oznakami. Nesporno je začetek skupnega označevanja meje z R Madžarsko dokaz dobrega sodelovanja med obema sosednjima državama.

Predvsem pa dobro sosedstvo in prijateljske odnose najbolj zgovorno potrjujejo številni meddržavni in drugi sporazumi med obema državama.

Prvi sporazum med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Madžarske o odprtju novih mejnih prehodov na skupni državni meji sta že v maju 1992 podpisala zunanja ministra. Kmalu so

sledili sporazumi o sodelovanju na področju kulture, izobraževanja in znanosti, sporazuma o sodelovanju na področju prometa in komunikacij, o sodelovanju na področju obrambe, varnosti in notranjih zadev. Pomembne meddržavne sporazume vključujeta pogodbi o sodelovanju obeh držav, ki sta jih podpisala predsednika vlad ter sporazum o zagotavljanju posebnih pravic slovenske narodne manjšine v Republiki Madžarski in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji. Če k temu dodamo še vrsto sporazumov, ki so jih podpisale zbornice in druga gospodarska združenja, obmejne občine in pokrajine (iz Pomurja ter županiji Vas in Zala), nekatere znanstveno raziskovalne ustanove, kulturne organizacije, RTV in druge institucije iz obeh držav, je seznam še bogatejši. V zadnjih letih pa ne manjka tudi meddržavnih srečanj delegacij na najvišjih ravneh, skupnih razstav, izmenjav in sodelovanja, kar se nadaljuje tudi v letošnjem letu.

Takšni odnosi med sedama gotovo dodatno prispevajo k razumevanju in spoštovanju prebivalcev z obeh strani meje. Tako tudi ta meja postaja vse bolj evropska. Predvsem pa so vsi ti številni bilateralni sporazumi in dobri sosedski odnosi jamstvo za spoštovanje narodnostnih, jezikovnih in kulturnih pravic obeh manjšin. Potrjuje se, da sta madžarska narodna skupnost v Sloveniji in slovenska na Madžarskem dejavnika povezovanja in ne razdvojevanja ljudi in držav, faktor združevanja in ne ločevanja ljudi. Sporazum o skrbi za obe manjšini zagotavlja ohranitev in razvoj, šolanje, učenje maternega jezika, kulturne dejavnosti in informiranje v lastnem jeziku, spodbuja pa tudi stike z matičnima narodoma in državama.

Tako se vsem prebivalcem na obeh straneh meje in še posebej obema manjšinama odpirajo lepše možnosti. Na vseh nas pa je, da jih bomo znali in hoteli tudi izkoristiti.

Geza Bačić

OD BESED K DEJANJEM

Bilo je mnogo lepih besed; pa tudi manj lepih. Ampak iz vsega tega naj sledijo dejanja, to je pravi cilj!

Te, sicer malo obrabljene fraze so mi prevevale misli po obisku na Ministrstvu za prosveto in kulturo v Budimpešti, kamor se je naša skromna delegacija povabila na obisk in razgovor pred kratkim. V delegaciji smo bili: Jože Hirnök, Laci Domjan in Valerija Perger.

Najprej smo poskušali pojasniti cilj našega obiska: odgovorne za porabsko narodnostno šolstvo hočemo podrobno informirati o problemih letega, predlagati optimalne rešitve ter pojasniti nekatere nedorečenosti in celo napačne predstave o naših skupnih problemih. Vse to je namreč še kako potrebno, kajti večina naših sogovornic ni bila še nikoli v Porabju, čeprav so odgovorne tudi za porabsko šolstvo!

Argumentirano smo pojasnjevali koncept slovenskega jezika v osnovnih šolah v Porabju; leta se po veljavnem učnem načrtu poučuje na prezahtevem nivoju in učenci niso sposobni (seveda zaradi skromnega ali sploh nobenega predznanja) aktivno slediti pouku. Zavod za šolstvo Republike Slovenije je v sodelovanju lastnih strokovnjakov ter učiteljev-praktikov iz Porabja pripravljen izdelati ustrezen učni načrt in ga skupaj s poskusnimi gradivi uvajati v porabske šole. Madžarska stran je ta predlog toplo sprejela, saj smo dali zagotovila, da bo učni načrt pripravljen v skladu z madžarsko zakonodajo ter se popolnoma vklapljal v reformirani program narodnostnega šolstva. Pouk slovenskega jezika v porabskih šolah se mora odvijati na začetni stopnji, po sodobnih učnih me-

today, osnovni cilj tega pouka pa mora biti spodbujanje, razvijanje in ohranjanje tistih možnosti, ki otroku omogočajo vsaj osnovno ustno in pisno sporazumevanje v materinem jeziku (na žalost, seveda večini teh otrok slovenščina ni materni jezik v pravem pomenu besede), kakor tudi razvijanje in bogatenje tistih znanj, pogledov in mišljenj, ki so potrebna za razumevanje slovenske družbe in kulture v primerjavi z državo, v kateri živijo. Na razredni stopnji se učenci torej usposobijo za osnovno ustno in pisno sporazumevanje, na predmetni stopnji pa mora učni načrt biti zasnovan interkulturno, saj je potrebno, da razen jezikovnega znanja učencem ponudimo tudi teme z različnih kulturnih področij in jim na zanimiv način približamo Slovenijo.

Pomembna pa je tudi uporaba sodobnih učil ter usposobljenost učiteljev za novi način dela z učenci. Tak način pouka pa zahteva tudi aktivno vključevanje staršev v izobraževanje njihovih otrok; starši odločilno vplivajo na formiranje otrokove osebnosti, njegovega odnosa do narodnostnega samozavedanja, zato je tesno sodelovanje med učitelji in starši še kako potrebno. Razen na roditeljske sestanke naj učitelji povabijo starše tudi v razrede, na šolske prireditve, proslave, razstave, tekmovanja, kajti pozitivna motivacija je važen dejavnik tudi zanje ne le za otroke.

In še nekaj pomembnih misli z budimpeštanskega sestanka: zavedati se je predvsem potrebno, da ima vsaka manjšina glede izobraževanja svoje posebnosti in da ne moremo niti približno ustvariti enotnega koncepta manjšinskega šolstva. To bo

(upajmo) upošteval tudi novi madžarski koncept narodnostnega šolstva, vsaj tako so nam obljubili.

Tudi Sporazum o sodelovanju na področju kulture, izobraževanja in znanosti med Republiko Slovenijo in Republiko Madžarsko nam ponuja velike možnosti plodnega sodelovanja, le da jih včasih premalo izkoristimo ali premalo poznamo. Nekateri možnosti pa so preprosto neizvedljive, na primer ustvarjanje skupnih učbenikov za madžarsko manjšino v Sloveniji ter slovensko na Madžarskem. Gre namreč za prevelika razhajanja v jezikovnem znanju ter položaju tako madžarskega kot slovenskega jezika pri obeh skupnostih in zato smo pojasnili, da bi to za Slovence v Porabju bil še en zgrešen projekt. (O dvojezičnosti tako in drugače bom pisala v eni od naslednjih številčk časopisa.)

Pereči problem števanjske šole, kjer se v naslednjem letu načrtuje kombiniran pouk v 5. in 6. razredu in s tem manj ur slovenskega jezika, je bil prav tako izpostavljen. Odgovori so bili seveda salomonski, usoda šole, kjer se trudijo ohranjati slovenstvo, kolikor je to mogoče, pa postaja vprašljiva. Lahko samo upamo, da se ne bo ponovila še ena usodna napaka v porabskem šolstvu, noben zaveden porabski Slovenec si verjetno ne bi želel, da to šolo doleti ista usoda, kot je pred leti doletela šola v Slovenski vesi.

Ta komentar sem v razmislek namenila prav vsem, ki nam je kaj do tega, da ohranimo in postavimo na nove temelje pouk slovenskega jezika v porabskih šolah. Vsak najmanjši korak v pravo smer bo uspeh.

Valerija Perger

PISMO IZ SOBOTE

NAŠ PARADAJZ PA PAPIKA

Prejšnji teden so kouli nas odili tisti trije ledeni možje vkiuper s posceno Žofa. Bonifacij, Servacij pa Pankracij, tej trije mrzli možakarji s svojov mokrov strino že lejta pa desetletja pa stoletja sprtoletje prouti zimi nazaj vličejo. Naše ljudstvo dobro zna, kak se mora ravnati, ka ne bi bilou kaj naroube na njivi ali v ograçeki. Je pa naše ljudstvo tō takšno, ka rado prejk po sousedovom gleda. Takša je moja tašča Regina, trno čedna ženska, tō.

Že fejest rano je po cejli kuči mejla postavlene lunčke z zemlouv pa tam notri posejano seme od paradajza pa paprike. Vsaki den ji je selila na najbolje topla mesta. Vcuji k šparati, pa k okni, gda je fejest sunce svejtilo, nasploj je velko brigo mejla, ka bi njoj vse dobro raslo. Če povem po pravici, tak kak je njoj raslo, je ni enoj daleč naokouli. Meni je vse vkiuper šlo že fejest na živce. Nigi sam se nej mogo pošteno doj sest. Vseposejdi sam brsno v kakšen lunček z mladov rastjo ali pa se nanga se. Tak se mi vse vkiuper vidlo, kak če bi živo na ograçeki. Ške obed je emo žmaj po zemlej. Ali vse idnouk mine, pa tak je ta zelenjava tō odišla ta, gde njoj je mesto.

Kak sam pravo, rasle so te mlade sadike, kak če bi njih nešče vōvlačo. Moja tašča Regina, trno čedna ženska, enoga lejpoga dneva cejla v nevouli doma vsem dá na znanje, ka prej naš drugi soused že ma papriko pa paradajz posajeno na vrti. Tak njemi prej vse lepou raste, ka tou nemre biti istina. Vsi smo znali, ka zdaj tou pomejni. Mi tō mo mogli iti brž sadit, ka tou, ka ma soused, moramo mi tō meti. Niti sam nej pošteno pojo obeda, že sam noso lunčke na ograçek, delo luknje v zamla, moja tašča Regina, trno čedna ženska, pa sadila mlade paprike pa paradajz kak soldate. Moram pa praviti ške tou. Ge se ne razmim gli fejest v tej stvari, znam pa, ka je nej fejest čedno tej stvari delati prva, kak poscana Žofa ne odpela svojih mrzlih stricov prejk zemle. Dapa, mojoj tašči Regini, trno čedni ženski, kaj takšoga sploj ne smem praviti. Če ma soused, moramo meti mi tō. Ka nede sto slučajno mislo, ka so v toj kuči doma manjaki pa se njim ne da delati. Ške dobro, ka sam držo jezik za zobami. Vse vkiuper se tak dobro zgrabilo pa pognalo viiška, ka je bilou veselje gledati. Eden se nej doj posišo.

Te se pa zgodilo. V soboto, gda je nastoupila Žofa, smo gor stanoli. Moja tašča Regina, trno čedna ženska, je že sedela v kūnji. Gledala je ta nekam daleč, odpejrala usta kak riba na sijom, pa vcuj gučala: "Zakoj gli meni, souseidi pa nej."

Pogledno sam na ograçek. Vse tisto, ka je s takšo lubeznijo gojila, varvala, zalejvala, je tak tanta po zemlej ležalo, kak če bi nešče vse poodo. Pogledno sam na souseidov ograçek. Možakar je prejšnji večer vse lepou pokrili, tak ka njegovim paradajzom pa paprikam mraz nej mogo do živoga. Fejest me melo, ka bi neka pravo, sam se pa vseeno bojo, ka si kaj ne napravi. Zato sam odišo na plac, kiipo tresti paradajzov pa tresti paprik. Plačo sam, kak žuti, ali naj bou, vse za Reginino zdravje.

Tak smo nika nej prišparali, ka smo šceli vse tou doma spouovati. Pa ške vekšo nevoulo sam si na glavou nakopo. Vsaki večer moram pokrivati grede s plastiko. Soused toga več ne dela. Moja tašča Regina, trno čedna ženska, pa viipa, ka ške kakšen mraz stisne pa ka souseidi vse vrag zeme.

MIKI

OD SLOVENIJE...

SLO V SE

Parlamentarna skupščina Sveta Evrope je v sredo, 12. maja, sprejela Slovenijo v polnopravno članstvo. Pred tem je imel predsednik te skupščine Miguel Angel Martinez kratek govor, spregovoril pa so tudi poročevalci treh glavnih odborov skupščine. Odločitev o sprejemu v članstvo Sveta Evrope so poslanci evropskega parlamenta sprejeli soglasno.

ČEŠKI VELEPOS LANIK

Izredni in pooblaš čeni češki veleposlanik v Sloveniji Petr Kypr je slovenskemu predsedniku Milanu Kučanu slovesno izročil poverljivo pismo. Slovenija ima že nekaj časa veleposlaništvo v Pragi. Premiera Drnovšek in Klaus pa sta pred kratkim, ob obisku slovenskega predsednika vlade v Pragi, podpisala memorandum o liberalizaciji trgovinskih odnosov med državama.

KMETIJSKI MINISTER NA JAPONSKEM

Slovenski minister za kmetijstvo Jože Osterc se je s skupino predstavnikov slovenskih podjetij, izvoznikov hmelja, predelovalcev mleka in sirarjev mudil na neuradnem obisku na Japonskem. Delegacija se je v Tokiu in Nagoji sestala s proizvajalci in distributerji mlečnih izdelkov ter se seznanila s tržnimi možnostmi za povečanje izvoza. Pogovori pa so tekli tudi o možnostih vlaganja japonskega kapitala v projekte na področju vinogradništva in predelave mleka.

NAGRAJENI VIDEOSPOT

Na 26. mednarodnem filmskem in video festivalu ZDA v Elmhurstu je slovenski ustvarjalec Ivo Štrakl, avtor glasbenega videospota Od nebes do pekla, prejel drugo najvišjo nagrado festivala, srebrni ekran v kategoriji vera, narodnosti in človečnost.

To je največji mednarodni filmski in video festival na svetu. V 12 kategorijah so predvajali nekaj sto filmov in videoprodukcij. Slovesna podelitev priznanj bo 3. junija na prireditvi v Chicagu.

MI SLOVENC I, MI SE NE PODAMO... (10)

Že je pravi cajt, ka gor enjamo s tau serijo. Zato, ka je cejlo delo nej telko vredno. Zaka smo te don malo bole na dugi pisali o tom? Samo zato, ka naj vsikši vidi, za kakšno folišijo dé: ka par ljudi (nad njimi več takši, štere tau nika ne briga, zato, ka so Vaugri) ške nas, porabske Slovence razlaučiti. Tau pa delajo s takšim namenom, kak ništarne vogrske partije, štere so že na štiri-pet talov razletele. (Vsikši ške biti ta glavni.)

Nej tak dugo je biu pri meni en starejši porabski Slovenec, šteri živi v Somboteli, pa me je pito, ka je te tau zdaj za "vendske akcije"? Te sam ga pa ge nazaj pito: ka vimislite? Un prej tak vidi, ka je tau prej nikanej drugo, liki frakcionaštvo: **poson sili ejkstra špilati.**

Gnauk, pred več lejti je z eno slovensko delegacijo biu v Somboteli znani slovenski pesnik in politik Ciril Zlobec. V interjuni sam ga pito, ka misli o asimilaciji porabski Slovencev. Tak je pravo: Slovenec biti je nej naleki, depa lepau. Tisti porabski **Slovinci, šteri se škejo asimilirati** (šteri neškejo biti Slovinci ali tagijo svoje korenine, s tem tó, ka neškejo slovenski gučati), **naj se skem prva asimilirajo.** Za druge, prave porabske Slovence pa država more skrbeti, ka uni naj leko ničajo svojo slovensko materno rejč, leko gor držijo svojo slovensko kulturo.

Naš cilj z našo serijo je tó tau biu, ka bi pokazali, gde so tisti tali v vendski teoriji, šteri so folišija in švindlarija. Šteri elementi so prauti tistomi lüstvi, štero v Porabji živé pa slovenski guči - pa šteromi dosta Vaugri tak pravijo, ka: vendek. Tau smo tó pravili, ka če se vogrska rejč "vendek" v vogrskom

geziki niča tak, ka se misli na slovensko lüstvo kauli Varaša, te naj baude. Če se v vogrskom geziki ničajo reči "vend nyelv", ka se misli na naš slovenski guč za razlauček od knjižnoga, standardnoga, slavskoga gezika, naj baude. (Madžarom ne moremo dojpovedati, ka naj ne bi ničali tau rejč, vej nam pa leko povejo, ka edni porabski Slovenci sami gučijo o sebi, ka so Vendi.) Depa če se pravi pa guči, ka naša slovenska rejč nej slovenska, tau je folišija pa velka laž. Kak butasto je povejmo trditi, ka je bejla farba nej bejla, liki črna, od toga zdaj nemo piso.

Kak pravim, v naši seriji smo probali pokazati "**skopce**" pri vendski teoriji. Zdj bi etak pravili: tisti, šteri nam po tom dugom pisanji tó ne dajo valati, naj bau. Mi tak brodimo, ka je v demokraciji tau pošteno, **naj lüstvo** dobi informacije pa naj s pomočjavu te informacij samo odlauči. Pa sledik samo sebi zavali, če se je dobro ali lagvo odlaučilo. Mi smo dužni bili v naši seriji enpar informacij dati.

Ranč včera me je gorpoisko v Somboteli en napau porabski, napau prekmurski Slovenec iz Merike, šteri se spravlja z zgodovino Slovencev z Vogrskoga v Meriki, pa ka prej po njegovem tó **dé za politično akcijo, nej za gezikovno** ali narodnostno. Pa za penaze. Money, money, money...

Rejč "money" je té gospaud nič, šteri več samo enpar slovenski rejči vej. Midva, kak dva porabskiva Slovinci (njegova mati so bili iz Sakalovec) sva se zato engliški mogla pogučavati.

Té gospaud se je zadnja lejta tam v Meriki preveč aktivno začno spravlati z zgodovino vogrski Slo-

venov v Meriki, šterim tam ništarni tó tak pravijo, ka Vendi. Un tó tak pravi, ka če s tau rečjavu mislijo na slovensko rejč, štero gučijo v Porabji pa v Prekmurji, te un nika nema prauti. Liki če pravijo, ka je naša slovenska rejč nej slovenska, "that's nonsense", tau je velka norija.

Te porabski-prekmurski gospaud iz Merike, šteri se je že v Meriki naraudo, pa šteri ne vej slovenski, je kauli šestdeset lejt star. Doma ma držina pravi, ka je "crazy and obsessed" (nauri pa zbesnjeni), ka zatau telko penaz zapravla, ka vsikšo leto - včasik eške na leto večkrat - na Vogrsko pa v Slovenijo dé iskat korenje svojoga naroda...

V Hoteli Savaria mi je s skuznatimi očami pripovejdo, ka gda je prvo paut prišo v Sakalauvce - tá, gde so se njegova mati naraudili -, se je nikšo čudno delo zgaudio:

gnauk samo nej znau ravnati auto. Nikšo čudno čiténje ga je prevzelo, tak ka je mogo dojstaniti, ka je skor nutri v šanc zavozo... Gda pa je gnauk v Črenšovci ali Martjanci pri žlati spau pa se je vnoči gorpribudo, je gnauk samo - po petdeset lejtaj - slovenski začno misliti. V tisti kmici so ma od nitek, z nikše velke globočine gorprivrele ništarne slovenske reči. Reči, štere je od matere pa očo čiu v Meriki, gda je eške mali pojbiček biu.

Thomas Mann nin tak pravi, ka: **naša zgodovina, naša preteklost je strašno-strašno glopek študenec...**

Ka pa naša prihodnost?

End?

Happy end?

(End)

Francek Mukič

Zdravilišče Moravske Toplice je med mlajšimi v Sloveniji. Zraslo je ob vrelih zdravilne termomineralne vode na skrajnem severovzhodu Slovenije, na panonski ravnici, sredi rodovitnih polj in rahlo gričevnatega Goričkega.

Narava je kraj bogato obdarila. Vrelci zdravilne termomineralne vode, zdravilno blato in podnebje ter neokrnjena narava so naravna bogastva, na katera smo v zdravilišču upravičeno ponosni. Podajamo jih Vam z različnimi programi in storitvami. Pomagala Vam bodo, da boste laže kos stresom, da boste ohranili telesne in duševne moči, ki jih potrebujete za zdravo in lepo življenje. Samo eno življenje imate, zato skrbite za ohranitev svojih življenjskih moči.

Mi Vam želimo pomagati!

BREZI DELA NIKA NEJGA

Človak bi najraj od takše družine piso, stera brezi brige, lupau živi. Dapa gnesden, tak mislim, furt menja je že takši držin. Vsakšimau, drugo družino spoznamo, dapa probleme, ka majo, tiste so skur enake. Lüstvo

Edan Taljan je dolaküpo židano fabriko. Njema telko lüstva nej trbej, kak tjelko nas dje, je pravo. Dvejstau ma trbej, nikanej več. Dapa kak sam dja vidla pa čüla, lüstvo prinjan težko ostane. Edno ženo je notra zvau k seba pa go

trdje nosijo mlejko lejtanja baude. Nam, starišom vse pitati trbej, zato ka pri nas še nej bilau gostiuvanja. Ona je prva, kažajo na hčer." **Tü, pri vas ostanajo ali de hči k moža šla?** "Kraj mo od dauma üšla," pravi hči. "Malo težko baude, dapa zato tak mislim, etak de baukse. Zato, ka tam mo mejla službo. Tü doma sam tak brezi dela bila. Andovce tü njati zato malo težko baude. Tü sam gorarasla, tü poznam vsakšoga pa döjn vse moram pustiti. Sprvoga gvišno ka težko bau, dapa zato se vejn vcuj vzemam."

Prajli ste, ka de se hči v juniuša ženila. Zdj se te že kreda dejvate?

"Moramo se, zato ka cajt spoj tadé. Vse naprej trbej nalečti k gostiuvanji zato, ka slejdnji tjedan tak samo

lejtanja baude. Nam, starišom vse pitati trbej, zato ka pri nas še nej bilau gostiuvanja. Ona je prva, kažajo na hčer."

Tü, pri vas ostanajo ali de hči k moža šla?

"Kraj mo od dauma üšla," pravi hči. "Malo težko baude, dapa zato tak mislim, etak de baukse. Zato, ka tam mo mejla službo. Tü doma sam tak brezi dela bila. Andovce tü njati zato malo težko baude. Tü sam gorarasla, tü poznam vsakšoga pa döjn vse moram pustiti. Sprvoga gvišno ka težko bau, dapa zato se vejn vcuj vzemam."

K. Holec

brezi dela ostane, penzija pa še dalač, dučas pa zato nika delati trbej. Steri pa še majo službo, tisti se pa bujijo, ka zranja oni že tü leko, ka brezi dela ostananjo. Dotejgamau je lüstvo zvekšuga nutra v Varaš odlo delat v fabritje. Doma so krave pa štjir odali. Zemla se je tü ranč ka samo delala. Pa istino so meli tü. V fabritje delati se je bola splačalo, kak doma krave držati. Nej se trbelo bujati, kakšno bau vrejme, ka leko pappauva. Plačo so si vsakši mejsec gorazeli pa etak so živeli cejlak do gnesden. Zdj že bola tapušilajo lüstvo, kak bi jim delo dali. Tisti pavri, steri so brezi dela ostali, zdj si leko brodiijo, ali do čakali, ka aj delo dobijo ali do doma gazdüvali. Ka bi bilau baukse? Tau niške ne vej.

Edna etakša pavarska družina v Andovca je Djišarina. "Delati trbej zato, ka brezi dela nika nejga," pravi vertinja Terika. "V židanoj fabriki sem delala trideset lejt pa zdj sam döjn brezi dela ostala.

je pito, ka tjelko slüži. Dvanajsat djezero forintov, je prajla ženska. Tau je dosta, telko dja ne plačam, pravi Taljan. Zazranka, gda so djižino djeli, te tau pravo, ka tau prinjan nejga. Vsakši aj doma djej. Tak mislim, ka v tejn je vlada tü kriva, ka tau dopisiti. Če de tau tak šlautadala, te de tak trbelo delati človaki, kak govedo. Prajti pa delavac nika nede smo, zato ka ma puvejo, leko dé če štje. Namesto njega daset drudja leko najde.

Do 28. majuša delam, po tistim mo že brezi dela dja tü. Moj mauž še dela, dapa sto vej, kak dolgo. Sin na pošti dela, dapa hči je brezi dela. Zdj se malo vöpučinem, sletkar mo si pa iskala nikšo delo. Zdj tak zavule dosta bridja mam, zato ka de se mi hči ženila. Po tistim pa že nika baude. Če drugo nej, te mo doma gazdüvali."

Na koj mislite?

"Svinje pa pravce držimo. Če tak baude, te še več mo držali. S kravi nemo se spravlati, zato ka nej vrejdo. V vesi že tak samo tü pa tam majo krave. Iz cejle vesi samo

LEJPA ŠEGA

Naše porabske amaterske kulturne skupine - med njimi Pevski zbor Avgust Pavel z Gorenjoga Senika - so si lejpo šego gor vzeli. Pevci so gratali - leko povejmo - kak edna mala držina. Etak pa vküp držimo, če je med nami stoj v navaula, pa vküp držimo, če mamu priliko za veselje.

Ta mala skupina je 24. apriliša 1993 lejpi den mejla. Članica

zboru, Judita Wachter se je té den ženila. Naš zbor se je tak pripravlo na té den, kak držina. Lejpe pesmi smo pripravili za poroko, štere smo v Varaši popejali njej, njenomi najdragomi, vsem tistim, štteri so bili na poroki. Rejdka prilika je, gda v Varaši lejpa slovenska pesem napuni dvorano (terem), gde imajo poroke. Potnidili smo se za mali spominček, za mali dar tü, s šterim bi radi našo Judito - štero spoj radi mamu - razveselili. Vüpamo se, ka naša Judita potem toga tü z nami ostane pri zbori.

V imenu pevskoga zboru pa Slovenske zveze želejmo Juditi pa možej spoj, spoj dosta zdravje, lejpo držino pa srečo v zakonskom življenji.

I. Barber

... DO MADŽARSKE

SREČANJE NEMCEV

Letošnje srečanje Nemcev iz Železne županije je bilo 16. maja v Rábafüzesu. Srečanje je odprl Károly Bauer, župan Monoštra, navzoče je pozdravila Ágnes Schnaider, sekretarka Zveze Nemcev na Madžarskem.

V kulturnem programu se nastopili tudi nemški otroci osnovne šole z Gornjega Senika.

"OTROCI ODRASLIM 1992"

Petrol trgovina Ljubljana in Zavod R Slovenije za šolstvo sta razpisala likovni natečaj z naslovom "Otroci odraslim - srečno" in ga razposlala vsem osnovnim šolam v Sloveniji in zamejstvu.

Najboljša likovna dela so (bila) razstavljeni od 18. do 22. maja v osnovni šoli na Gornjem Seniku.

BRALNA ZNAČKA

Letošnje prireditve ob bralni znački na porabskih osnovnih šolah bodo 27. maja. Števanovske in monoštrske otroke bosta obiskala pisatelj Ferdo Godina in pisateljica Karolina Kolmanič. Gornjeseniški otroci pa se bodo srečali z ilustratorjema, zakoncema Matjažem in Alenko Schmidt.

SREČANJE LJUDSKIH PEVCEV IN GODCEV

V Mali Nedelji so lani organizirali I. srečanje ljudskih pevcev in godcev pomurskih občin.

Letošnjega srečanja, ki je bilo 16. maja, sta se udeležili tudi skupini iz Porabja, in sicer ljudske pevke iz Števanovec ter ansambel Lacija Korpiča in ženski kvartet.

PREKMURJE

Dosta gestejo nad nami takši, šteri so že večkrat bili v Sloveniji, pa takši tō, šteri eške nir nej. Prvin bi radi obudili lejpe spomine, slejdnjim pa bi radi volau naredli, ka bi v leti gorpoiskali lejpe krajine.

Slovenija je ena bila od šest republik v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji. Od 1991-oga leta je REPUBLIKA SLOVENIJA postala samostojna, je naš sausadni rosag. Po cejli Sloveniji samo telko lūdi živi, kak v Budimpešti - 2 milijona. Slovenski knjižni jezik, ka v radioni pa v televiziji čujemo, bole samo mladi gučijo. Starejše lūstvo vsikši malo ovak guči. Tak kak mi v Porabji tō porabsko narečje gučimo, tak v Sloveniji Prekmurci prekmursko, Štajerci štajersko, Korošci koroško, Gorenjci gorenjsko, Dolenjci dolensko, Primorci primorsko narečje, dialekt gučijo. S te raznefele rejči so v 16-om stoletji začnili eno knjižno rejč rediti, ka naj se vsikši Slovenec z drugim leko pripovejda.

Če pri Martinji prejkstaupite grajncu, té na pamet vzemete, ka so tam ranč takše njive, mali bregauvge pa drejvdje, lejs, kak pri nas. Najbole pauleg našom Porabji je

PREKMURJE. Pred prvo bojno so uni z nami vred k Vogrskoma rosagi slišali. Te se ta pokrajina zvala Slovenska okroglina ali Slovenska krajina. Tū pa tam se eške gnes vidijo tučance ali pa scimprane iže s slamatno strejo. Ranč tak s kravami

rogejo pa pelejo eške ništarni, kak pri nas. Žito v bake postavljajo, slamo pa v oslico skladejo. Gda je žetva gotova, te pa lejpe dožnjeke znajo splesti. Uni so se navčili od Vaugrov, gda so na žetvo ojdli, mi nej. Naš dožnjek je en mali pūšeu. No, toga več samo malo geste v Prekmurji. Dosta traktorov pa drugi mašinov majo tam pavri. Uni

tau srečo majo, ka so bole na raveni. Najbole na Ravénskom pa na Dolinskem. Trétja krajina pa se zové Goričko. Ta je nam najbole pauleg, pa ranč tak vōgleda, kak naše Porabje.

Če te se z autom pelali v Prekmurje, stanite malo v Martjanci. Tam je ena stara cerkev, v šteroj so lejpi kejpi namalani na steno. Namalau ji je Janez Aquila 1392. leta. V vesi Selo pa je okraugla cerkev. V Prekmurji je eške gnesnaden dosta lončarov. Eni ranč takšo posaudō delajo, kak so naši delali, eni pa sploj črne pūtre, šticlina pa sklejce redijo v vesi Filovci, Pečarovci, Kuzmi i Tešanovci. Najvekša varaša sta v Prekmurji Murska Sobota i Lendava. Gvūšno dosta vas je ojdlo že tam, pa ste na pamet vzeli, ka uni ranč tak gučijo, kak mi. Pa tō skor tak kūjajo kak mi, tikveni oli tō poznajo. Prekmursko gibnico pa bujto repo pa samo oni znajo rediti. Gibanica je reteš, v štero škipke, mak, med, oreje pa vrnje mlejko dejejō. Bujto repo pa s kisale repe pa prosene kaše redijo.

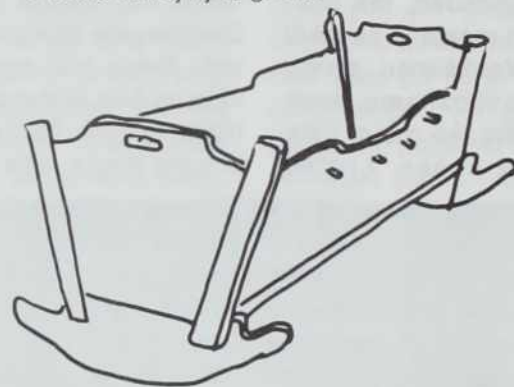
V Prekmurji Vougrī tō živijo. Deset gezero ji je kauli Hodoša, pa Lendave.

Marija Kozar

NAŠE PESMI (49)

PLENIČKE JE PRALA

Pleničke je prala pri mrzлом studenci, nemilo se jokala kaj nej deklica več, stodiček, stodiček zakoj njau grešiš, ti fantič zakoj njau greliš.

Pojočki so pravli ali pa nej, daj pravijo deklica, al deklica ti(j), deklica, deklica, (j)ali deklica ti(j), zakoj 'maš tak skuzne (j)oi.

Zakoj me sprašuješ, daj sam dobro veš, vu noči gorstanem, mera nigdar, moj sinek se jouče vu zibki leži, zato 'mam tak skuzne (j)oi.

Nikaj se ne jokaj, se ne žalostuj, ar tvoj fantič pred tebom stoji, moj fantič, moj fantič pred menom stoji, zato 'mam tak skuzne (j)oi.

Veseli so časi za mlade lidi, (j)ali šteri pri staršaj pošteno živi, šteri pri staršaj pošteno živi, ali tistome nič ne fali.

(Gorenji Sinik)
-mkm-

GNESDEN SE EŠČE ŠPARATI TŪ NE SPLAČA...

V Porabji je lūstvo furt šparavno bilau. Bile so lejta, gda je vōpokazano bilau, ka so naši lūdje največ pejnaz pršparali, če smo je merili k drugim pokrajinam. Kak stojimo zdaj s tem, tau smo zvedli na tistom djilejši, šteroga so v Őriszentpéteru držali. Hranilnica Őrség (Takarék-szövetkezet) je vōpokazala kak so gazdūvali lajnsko leto pa ka čakajo od toga leta. Varaška Hranilnica je lajnsko leto menja pejnaz vkūp pobrala, kak prva leta. Na tejn se ne moremo čūdivati. Če samo tau poglednomo, ka je pri nas

sploj dosta lūdi zgūbilo slūžbo, je zadovolni zrok za tau, ka lūdje menja dobička majo. Če pa ešče tau tō vcuj zračunamo, ka je gnesden iz pavarskoga dela vse menja dobička, te je pa sploj čisto pred nami, zakoj je menja pejnaz.

Tau so na djilejši tū not pokazali, ka je gnesden nej vseedno, kak šparamo, kak pejnaze v banko kladēmo, zatok ka je gnesden ešče šparati tū skurok nej vrejdo. Zakoj? Zatok, ka banka več ne plačūje dober žau (obresti), kak povejmo 3 lejta pred tem. Dobro si moreš vōodabrati tisto formo, s šterov iz

banke kakši dobiček leko dobiš. Inflacija je tak velka, ka na dugi cajt je najbole vrejdo državne obvez-

nice (államkötvény) kūpiti, te druge forme so samo za krajši cajt dobre pa tū samo za tau, ka človek, če

ma kakši filerček, ga ne drži doma, ka je tau že gnesden tū nevarno. Gnesden je najbole tau vrejdo, če pejnaz vlagáš (befekteted). Tau pa dobro znate, ka k tomi milionke trbej, štere med nami trnok doste lūdi nejma, ali pa ranč nišče nej.

Tau smo tū čūli, ka so v rosagi ene banke zaver-tivale, vrata so vcuj zapar-le, pa tisti so tū kvar meli, šteri so tam pejnaze meli. Baugi (h)vala, ta naša hranilnica je nej zaver-tivala. Tak, ka ji leko zavūpamo.

I. Barber

MATERE SO POZDRAVLALI NA DOLENJOM SENIKI

Mlajši iz vrtca (óvodából) pa iz šaule držijo vsakšo leto prvo nedelo v majuša

vsi - so začnili v nemškóm geziki pozdravlati matere. Po tistim pa mlajši - vsi - v

materinski den. Mlajši z dolenjoseniškoga vrtca pa z gorenjoseniške šaule so trnok lejpi program not-pokazali materam.

Ka mi je do srcé segalo, je tau bilau, ka so dolenjoseniški mali mlajši iz vrtca nika posebno pokazali. Takšo sam eške nej vidla tú pri nas. Vzgojiteljice so je vküip postavile, mlajši -

slovenskom geziki pozdraviti matere. Že sam te gledala male lampice, gda so nemški gučali, če vsakši guči ali pa nej. Vsakši je lepau znau pozdrav. Gda so slovenski gučali pá sam je skauz poglednila, če rejsan vsi znajo slovensko. Vsi so znali. Ge tak mislim, ta pelda je trnok lejpa, žau ka

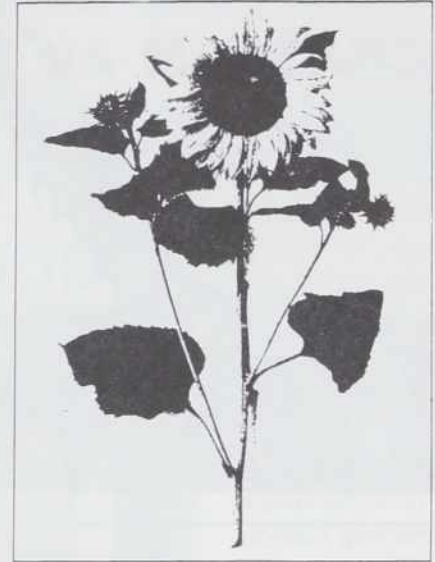
so gnesden eške samo senja, kak bi mogli dvojezični vrtec pa šaulo naprajti.

Cejli program je bijo nej samo dvojezični, liki trojezični, zatok ka kak v seniškóm vrtci, tak v gorenjoseniški šauli včijo nej samo slovenski, liki nemški gezik tu. Na gorenjoseniški šauli bi leko dosegnili, ka bi deca znala gviišno dva gezika. Samo, ka tau ne odvisi samo od šaule, pri tom vsi moremo pomagati. Če mo pa mlajše v Varaš davali, raztargamo tau skupino (csoportot) štera zdaj v vrtec odi pa se zgibi tisto znanje tu, ka so dosegnili. Tak vögleda, ka mi, stariške neščemo svojoj deci dobro, ali ne spoznamo, ka bi decaj baukše bilau. Nej trbej meni vörvati, ka vam zdaj povem, zatok ka naleke dobim, ka se ge k tomi ne razmem. Dapa pitajte takše, šteri se razmejo k tomi: gde je baukše deteti v šaulo ojditi, gde se vči 100 mlajšov, ali pa gde se vči 500 mlajšov? Odgovor si dobro zamerkaite. Vaša odgovornost (felelisség) je.

I. Barber

TAKO SMO PRAZNOVALI MATERINSKI DAN

V Števanovcih smo 30. aprila čestitali materam in babicam. Otroci so se že prej zelo pripravljali na program.

Naredili smo srce s pticami in razglednice. To so otroci darovali materam.

V programu smo recitali pesmice in zapeli. Na prireditvi smo se zbrali v lepem številu. Vse matere, več babic in krstnih botric je prišlo na naš program. Vsaka mamica je dobila tudi nageljček.

Zdaj pripravljamo program za Sombotel, kjer se bodo predstavili narodnostni vrtci. Predstavili se bomo s slovenskimi pesmimi in z igrami. Naši malčki so zelo pridni in veliko vadijo.

Agica Šömenek-Holec
vodja otroškega vrtca

KRISTUS IN SVETI PETER

Kristus in sv. Peter sta potovala. Da ne bi bila lačna, je Kristus kupil kruh in sir. Dal ju je sv. Petru, naj ju spravi v svojo popotno torbo.

A sv. Peter je kar naprej zaostajal za Kristusom. Sir v torbi ga je tako dolgo mikal, dokler ni vsega naskrivaj pojedel.

Po dolgem potovanju sta trudna in lačna sedla v senco košatega drevesa, da si odpočijeta in se okrepcata. Sv. Peter vzame iz torbe kruh in ga položi pred Kristusa.

"A kje je sir" vpraša Kristus.

"Ne vem, verjetno sem ga izgubil," se izgovarja sv. Peter.

Kristus se ni hotel pre-

pirati. Molče je prelomil kruh in dal eno polovico sv. Petru, drugo pa je obdržal zase.

Ko sta si odpočila, sta se spet odpravila na pot. Prišla sta v mesto in tam sta slišala, da je zbolel kraljevi sin, ki mu niti zdravniki ne morejo pomagati.

"Tukaj lahko kaj zasluživa," reče Kristus sv. Petru in odideta v kraljevo palačo.

Kristus ozdravi bolnika in dobi obljubljeni plačilo. Denar da na tri kupčke in reče: "Ta del je moj, ta del je tvoj, a tretji je od onega, ki je pojedel sir."

"Jaz sem ga!" zavpije sv. Peter in se nepremišljeno izda.

Lev N. Tolstoj

BABIČA IN VNUČKA

Babica je imela vnučko. Najprej je bila vnučka majhna in je kar naprej spala, medtem ko je babica sama pekla hlebčke, pometala hišo, pomivala, šivala, predla in tkala za vnučko. Potem pa se je babica postarala in legla na peč in kar naprej spala. Vnučka pa je pekla, pomivala, šivala, tkala in predla za babico.

PORABJE IZ OBJEKTIVA

Foto: K. Holec

Zveza Slovencev na Madžarskem Vas vljudno vabi 22. in 23. maja na Porabske dneve.

PROGRAM:

Dolnji Senik, v soboto, 22. maja

19.30 Koncert trboveljskega in gornjeseniškega pevskega zbora

Gornji Senik, v nedeljo, 23. maja

8.30 Povorka gasilskih društev

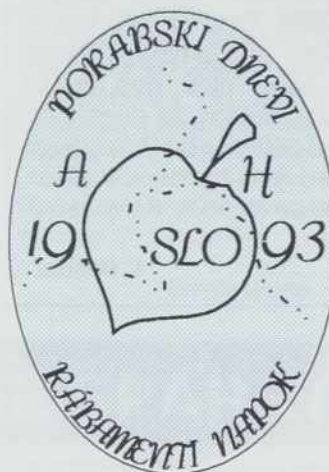
9.00 Maša na prostem in blagoslovitev gasilskega praporja

10.00 Kratek kulturni program

15.00 Kulturni program na igrišču osnovne šole

18.00 Ples

Vabilo

Meghívó

A Magyarországi Szlovének Szövetsége tisztelettel meghívja 1993. május 22 - 23 - án a Rábamenti napok rendezvényeire.

PROGRAM:

Alsószölnök, május 22. (szombat)

19.30 órákor: Énekkari találkozó a trbovljei és felsőszölnöki énekkarok közreműködésével.

Felsőszölnök, május 23. (vasárnap)

8.30 órákor: Tűzoltó egyesületek zenés felvonulása

9.00 órákor: Táborigény és zászlószentelés

10.00 órákor: Ünnepi műsor

15.00 órákor: Műsor az általános iskola

NIKA ZA SMEJ

MUZIKA

Naš mladi Imre pa njegvi padaši - kak je tau že šega - v soboto odijo od vesi do vesi na bal. Gda so že v tretjoj mesti bili, Imre etak pravi svojim padašom: "Podje, idite v sausadno ves, čujjo sam, ka tam prej tū bal baude."

Podje se poberejo pa hajde, v sausado ves se zemajo, štera je samo kumaj 1 km daleč. Gda se prebližavajo k krčmej, gde so bal držali, vidijo, ka ljudje plešejo, dapa ne čujejo, ka bi igrali. Gda sploj skrajek pridejo, vidijo, ka vsakši samo štrumfa ma na nogaj pa tak plešejo.

Imre je vedo, ka v tau vesi samo skopci živéjo, da je pa itak nej vedo vónajdti, ka tau znamenije. Vcuj staupi k lrmí, k svojoj pajdašici pa go pita: "Ka pa tau znamenije, ka vsi v štrumfaj plešate?"

Irma pa zdaj etak pravi: "Naš župan je tau vónajšo. Pravi, ka moremo šparati. Če mo, na priliko, v štrumfaj plesali, nam nej trbej goslare gor vzeti, zatok ka od sausadne vesi čujjemo muziko. Če bi s črevlami plesali, bi fejs rogatali pa bi nej čili muziko."

DOMANJI PRAG

Eden den - gda se je

šaula dokončala - je naš mali Pištak domau - iušo. Mati ga je že sploj čakala, ka prvi den velka navola bila doma. Oča je zvedo, ka se Pištak slabo vči, pa se je drau nad njim. Zdaj Pištaka mati vpamat vzema, ka dč domau pa gda do rama pride, te se not na okno začna vlejtí. Gda se je Pištak not prvljeko, mati vcuj stana k njema pa pravi: "Zakoj si se pa not na okno vlejko, negajo pri nas dvera?"

Pištak pa etak pravi: "Zatok, draga moja mati, ka mi je snočkar oča pravo, ka če buknam, te aj domanjoga praga prejk ne staujim."

I. Barber

PORABJE

ČASOPIS ZVEZE
SLOVENCEV NA
MADŽARSKEM

Izhaja vsak drugi četrtek

Glavna in odgovorna urednica

Marijana Sukič

Naslov uredništva: H-9970
Monošter, Deak Ferenc ut 17.,
p. p. 77, tel.: 94/380-767

Tisk:

SOLIDARNOST
Arhitekta Novaka 4,
69000 Murska Sobota
Slovenija